

Saksframlegg

HELTIDSPOLITIKERES VILKÅR - GODTGJØRINGSREGLEMENTETS § 2

Arkivsaksnr.: 08/11921

Forslag til innstilling:

Bystyret vedtak følgende endringer i Trondheim kommunes reglement for godtgjøring til folkevalgte:

§ 2.2 Bilgodtgjøring: Heltidspolitikere gis en skattepliktig fast bilgodtgjøring på kr 4000,- pr år. Alternativt kan man få utbetalt en skattefri kjøregodtgjøring etter reiseregulativets satser på grunnlag av ført kjørebok. Denne trekkes i så fall fra den skattepliktige bilgodtgjøringen.

§ 2.5 går ut.

§ 2.6 blir ny § 2.5 med følgende ordlyd:

§ 2.5 Mobiltelefon: Heltidspolitikere får dekket alle kostnader knyttet til mobiltelefonabonnement av Trondheim kommune. Det er satt et øvre tak for bruk av kommunal mobiltelefon på 12000 kr. pr. kalenderår.

Abonnementet sies opp fra det tidspunkt vedkommende fratrer sitt verv som heltidspolitiker.

Mobiltelefon og bredbåndstilknytning fordelsbeskattes etter gjeldende regelverk.

§§ 2.7-2.13 endrer nummerering til 2.6-2.12

Trondheim kommune

Saksutredning:

Saken gjelder endringer i godtgjøringsreglementets bestemmelser for heltidspolitikere. Hele § 2 gjennomgås for oversiktens skyld, selv om endringer bare foreslås i en del paragrafer. I enkelte tilfeller diskuteres reelle endringer, andre steder foreslås endringer for å bringe teksten i overensstemmelse med regelverk og praksis.

I saken gis også bakgrunn for en del av bestemmelsene, ettersom det har vært etterlyst.

Ordnningen med kommunalråder på heltid har sin bakgrunn i et vedtak i bystyret 30.01.1975 i forbindelse med en større omorganisering. De 7 medlemmene av kommunalutvalget gitt "slik godtgjørelse og slike arbeidsvilkår at de, om det ønskes fra det parti den enkelte av dem tilhører, kan vie hele sin arbeidskraft til kommunalpolitiske gjøremål".

Senere er det blitt vedtatt å knytte heltidspolitikere til ordninger og rettigheter som gjelder for ansatte i Trondheim kommune. Det var ønskelig å gi heltidspolitikere en del sosiale rettigheter, selv om det også var en viss skepsis til å innføre ordninger som kunne medføre at heltidspolitikere ble oppfattet som vanlige ansatte.

Punktene 2.1, 2.2, 2.5, 2.7, 2.8 og 2.9 ble imidlertid ikke tatt inn i teksten før ved en omfattende revisjon i 2001, selv om ordningene var vedtatt langt tidligere.

Nedenfor diskuteres de enkelte punktene i gjeldende reglement:

2.1. Arbeidstid: Det er opp til den enkelte politiker i samråd med sitt parti å avgjøre om man vil arbeide hel eller redusert stilling.

Ingen endring foreslås. Bestemmelsen er rimelig ettersom det vil være vanskelig å definere hva som er arbeidstid for en folkevalgt, samt i enda større grad å håndheve en arbeidstidsbestemmelse. Begrepet arbeidstid for folkevalgte er også relevant i forbindelse med § 2.12.

2.2. Bilgodtgjøring: Bilgodtgjøring utbetales etter reiseregulativets satser på grunnlag av ført kjørebok.

Tidligere inneholdt bestemmelsen er alternativ formulering, slik at man selv kunne velge om man ville ha fast kjøregodtgjøring eller føre kjørebok. Ordningen har sin bakgrunn i et vedtak i formannskapet 18.12.1975, der det ble vedtatt at kommunalrådene skulle ha samme bilgodtgjøring som kommunaldirektørene, altså kr 4.000,- pr år. Sistnevnte fikk etter vedtak i lønnsutvalget 24.10.1990 fastsatt bilgodtgjøringen til kr 10.000,- pr år, som også er satsen i dag. Det ble den gang diskutert å foreta samme endring for kommunalrådene, men det ble aldri vedtatt.

En slik fast kjøregodtgjøring er skattepliktig. Formannskapet vedtok derfor noen år etter ovenfor nevnte vedtak at man kan levere inn godkjent kjørebok, for eksempel i slutten av året, og få redusert den skattepliktige delen til å omfatte det overskytende beløp. Det er det for så vidt ingen som har gjort de siste årene. Ordningen gjelder like fullt ifølge "Forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven, § 5-15-8", der det heter: "Overskudd på kjøregodtgjørelse etter statens reiseregulativ ved bruk av privat bil i tjeneste regnes ikke som skattepliktig inntekt". Satsen er kr 3,00 pr. km, jfr "Forskrift om taksering av formues-, inntekts- og fradragposter til bruk ved likningen for inntektsåret 2007".

Trondheim kommune

Etter ovenfor nevnte forskrift skal kjørebok inneholde følgende opplysninger:

- ✓ arbeidstakerens navn, adresse og underskrift,
- ✓ dato for avreise og hjemkomst for hver reise,
- ✓ formålet med reisen,
- ✓ fremstilling av reiseruten med angivelse av lokal kjøring på oppdragsstedet og årsaken til eventuelle omkjøringer, og
- ✓ total utkjørt distanse beregnet på grunnlag av bilens kilometerteller (eventuelt trip-teller) ved begynnelsen og slutten av hver reise.

Kjøregodtgjøringen betales i dag ut som månedlige beløp á kr 333,-. I forhold til en ordning med kjørebok vil det være mest naturlig å utbetale på slutten av året og trekke i fra beløpet som framgår av kjøreboken.

Dersom det fortsatt er enighet om at det skal være anledning til å velge mellom fast kjøregodtgjøring og kjørebok, bør det stå i reglementet.

Forslag til endring § 2.2.:

Bilgodtgjøring: Heltidspolitikere gis en skattepliktig fast bilgodtgjøring på kr 4000,- pr år. Alternativt kan man få utbetalt en skattefri kjøregodtgjøring etter reiseregulativets satser på grunnlag av ført kjørebok. Denne trekkes i så fall fra den skattepliktige bilgodtgjøringen.

2.3. Avis: For heltidspolitikere dekkes abonnement for en dagsavis. Abonnementet sies opp fra det tidspunkt politikeren ikke lenger har sin arbeidsplass i rådhuset.

Bakgrunnen for denne ordningen er at lønnsutvalget 24.10.1990 vedtok å gi kommunaldirektører og en del andre administrative ledere abonnement på Adresseavisen og Arbeider-Avisa. Det ble deretter tatt opp til diskusjon å gjøre det samme for heltidspolitikerne. Ordningen ble etter hvert innført, men bestemmelsen ble ikke tatt inn i reglementet før etter bystyrevedtak 25.09.2003.

Godtgjøringsutvalget hadde da opprinnelig innstilt på formuleringen "For heltidspolitikere dekkes abonnement for en dagsavis som fortrinnsvis sendes rådhuset." Bystyret vedtok imidlertid å sløyfe de 4 siste ordene. Ved å få avis hjemme kan politikerne kan sette seg inn i nyhetene tidlig, noe som er en fordel når journalister ringer på morgenen.

I praksis vil fri avis ikke være skattepliktig, ettersom de fleste gjerne holder en annen avis hjemme som de selv betaler for. Nedenfor gjengis likevel skattereglene for fullstendighetens skyld.

Skatteetaten har på sitt nettsted lagt ut en "Lignings-ABC", der det står følgende om avis:

"Fordel ved helt eller delvis fri avis i arbeidsforhold er skattepliktig inntekt. Dette gjelder også for avisansatte når de får avisen brakt hjem. Når ansatte med et spesielt informasjonsbehov selv holder abonnement på en dagsavis, kan avisabonnementer som dekkes av arbeidsgiver normalt unntas fra beskatning."

Dette betyr altså at dersom den folkevalgte selv har et avisabonnement i tillegg til den som kommunen betaler, er det ikke skattepliktig. I motsatt fall skal det skattes av fordelene. Skatteplikten gjelder bare dersom avisen leveres til hjemmeadressen og ikke til arbeidsadressen.

Trondheim kommune

Bestemmelsen i reglementet trenger ikke endres av denne grunn. Man kan eventuelt ta inn en presisering som sier: "Fri avis fordelsbeskattes etter gjeldende regelverk."

- 2.4. Hjemmekontor: Teknisk utstyr, teleabonnement og driftsutgifter dekkes av Trondheim kommune. Heltidspolitikere som ønsker hjemmekontor må slutte seg til avtalen fremforhandlet for rådmannens administrasjon. Abonnement sies opp fra den dato vedkommende ikke lenger er heltidspolitiker
- 2.5. Telefon: Ordfører og varaordfører gis, som medlemmer i kommunens beredskapsgruppe, telefongodtgjøring for privat telefon etter følgende regler:
Ordfører: Fast abonnement + tellerskritt. Varaordfører: Fast abonnement.
- 2.6. Mobiltelefon: Heltidspolitikere gis anledning til å låne kommunens mobiltelefon mot en egenandel på kr 100,- pr kvartal til dekning av private samtaler. Abonnementet sies opp fra den vedkommende ikke lenger er heltidspolitiker.

Dette er bestemmelser som har vært endret i årenes løp som følge av teknologisk utvikling og endring i lovverk. I denne omgang må følgende endringer gjøres:

§ 2.5 må endres fordi det ikke lenger er tillatt å gi fri fasttelefon. Videre vil det beredskapsmessige være ivaretatt med mobiltelefon.

§ 2.6 må endres fordi regelverket ikke lenger tillater å betale egenandel.

I godtgjøringsutvalgets møte 29.11.2006 ble følgende innstilling til bystyret vedtatt (endring av reglementet):

2.6. Mobiltelefon

Heltidspolitikere får dekket alle kostnader knyttet til abonnementet. Regningen dekkes av Trondheim kommune. Det er satt et øvre tak for bruk av kommunal mobiltelefon på 12000 kr. pr. kalenderår. Abonnementet sies opp fra det tidspunkt vedkommende fratrer sitt verv som heltidspolitiker.

Saken ble imidlertid ikke fremmet for bystyret. Endringen er imidlertid nødvendig, og saken tas derfor opp på nytt.

Det hører med til ordningen at man blir beskattet for inntil kr 4000,- pr år. Dersom man også har bredbånd dekt av kommunen, slik heltidspolitikere har iht § 2.4, er fordelsbeskatningen inntil kr 6000,- pr år.

Reglene er fastsatt i "Forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven, § 5-12-21". Det er for så vidt ikke nødvendig å nevne noe om dette i selve godtgjøringsreglementet, men det kan om ønskelig tas inn en setning som sier: "Mobiltelefon og bredbåndstilknytning fordelsbeskattes etter gjeldende regelverk."

Forslag til endring:

§ 2.5 går ut.

§ 2.6 blir ny § 2.5 med følgende ordlyd:

Heltidspolitikere får dekket alle kostnader knyttet til mobiltelefonabonnement av Trondheim kommune. Det er satt et øvre tak for bruk av kommunal mobiltelefon på 12000 kr. pr. kalenderår.

Trondheim kommune

Abonnementet sies opp fra det tidspunkt vedkommende fratrer sitt verv som heltidspolitiker.

Eventuelt tillegg:

Mobiltelefon og bredbåndstilknytning fordelsbeskattes etter gjeldende regelverk.

- 2.7. Sykelønn: Lønn under sykdom betales etter de regler som gjelder for kommunens ansatte. Forutsetningene er at man har tiltrådt, og at sykelønn ikke betales utover den periode man er valgt for.
- 2.8. Omsorgspermisjon, svangerskapspermisjon og permisjon ved barns sykdom: Lønnet permisjon gis etter de regler som gjelder for kommunens ansatte.
- 2.9. Tvungen verneplikt: Permisjon med lønn for deltakelse under repetisjonsøvelser og annet gis etter de regler som gjelder for kommunens ansatte.

Disse rettighetene ble vedtatt gjeldende for heltidspolitikere i formannskapsvedtak 07.09.1989. Nåværende formuleringer ble tatt inn i godtgjøringsreglementet etter bystyrevedtak 28.06.2001. Ingen endringer foreslås, men nummereringen må endres i tråd med foreslått endring av §§ 2.5 og 2.6.

- 2.10. Etterlønn - folkevalgte: Det gis etter søknad ettergodtgjøring i inntil 3 måneder for heltidspolitikere som trer ut av funksjon. Ettergodtgjøring opphører det tidspunkt vedkommende trer inn i lønnet arbeid. Ordningen med en måneds ettergodtgjøring som kompensasjon for tapte feriepenger kommer i tillegg.

Etterlønn ble innført etter vedtak i bystyret 26.10.1995. Bakgrunnen var endring av valgperiode. Tidligere hadde skifte av bystyre skjedd ved årsskiftet, men med ny kommunelov fra 1993 ble det flyttet til midten av oktober. Det medførte at en del folkevalgte kunne få problemer med overgang til ny eller gammel jobb fra oktober til årsskiftet. Ordningen er noenlunde lik den som gjelder for stortingsrepresentanter.

Søknad om ettergodtgjøring skal sendes godtgjøringsutvalget.

Som det går fram av reglementet, opprettholder ikke heltidspolitikere sine rettigheter til mobiltelefon, bredbånd og avis i etterlønsperioden.

- 2.11. Pensjonsordning: Heltidspolitikere samt politisk sekretær skal innmeldes i kommunens pensjonsordning.

Bestemmelsen har sin bakgrunn i et vedtak i bystyret 24.06.1982, da man opprettet en egen pensjonsordning for heltidspolitikere. Ingen endring foreslås, men for helhetens skyld gjengis nedenfor avsnittet "Pensjonsordning for folkevalgte" fra hjemmesiden til Trondheim kommunale pensjonskasse:

TKP omfatter også kommunens folkevalgte, men ordningen for disse har en del spesielle vilkår: Medlemskap gjelder for folkevalgte i verv som medfører en arbeidstid på minst 20 % av vanlig arbeidstid for kommuneansatte.

Trondheim kommune

Aldersgrensen er 65 år, men alderspensjon utbetales tidligst fra den tid den folkevalgte ikke lenger oppbærer sin godtgjørelse, og full alderspensjon ytes ikke så lenge vedkommende er tilsatt i offentlig stilling med rett til medlemskap i tjenstepensjonsordning.

Den pensjonsgivende tjenestetid som kreves for å få rett til full pensjon, er 16 år.

Oppsatt pensjonsrett oppnås etter 576 dagers medlemskap.

Overføringsavtalen for offentlige tjenstepensjonsordninger gjelder ikke. Pensjonsmessig skal derfor eventuelt medlemskap i ordninger som gjelder offentlig ansatte ikke sees under ett med den ordningen som gjelder folkevalgte.

På grunnlag av dette melder Trondheim kommune inn i Pensjonskassen folkevalgte med 20% frikjøp eller mer. Det gjelder for eksempel komiteleder og –nestledere.

2.12. Feriepenger: Formannskapetets medlemmer omfattes ikke av Ferieloven, men årlig fritid tilsvarende ferie kan avvikles etter samråd med ordføreren. For slik fritid utbetales ordinær månedslønn. For å kompensere tapet av et beløp tilsvarende feriegodtgjøring året etter fratreden, utbetales ved fratreden en ekstra månedslønn.

Ordningen er i tråd med Stortingets bestemmelser for godtgjøring. Den ekstra månedslønnen betales uten særskilt søknad. Ingen endringer foreslås, med mindre man av hensyn til konsekvent språk ønsker å endre ” Formannskapetets medlemmer” til ”Heltidspolitikere” eller ”Folkevalgte”.

Kompensasjon for manglende feriepenger året etter fratreden ble vedtatt av formannskapet 14.09.1989. Samtidig ble det fastslått at heltidspolitikere ikke skulle omfattes av ferieloven. Begrunnelsen var at man ønsket et fleksibelt system, der politikere kunne ta ut den ferie de måtte ønske etter avtale med det enkelte parti og/eller ordføreren. Dette er i samsvar med bestemmelsene om arbeidstid i § 2.1.

2.13. Politisk rådgivers vilkår: Politisk rådgiver er å betrakte som folkevalgt i forhold til bestemmelsene om feriepenger, pensjon og etterlønn. Stillingen som politisk rådgiver lønnes med fra 60% til 75% av kommunalråds lønn. Ordføreren ansetter politisk rådgiver og bestemmer lønn.

Den første setningen ble tatt inn i reglementet ved en revisjon 29.05.1997. Senere er det blitt tatt inn presiseringer i forhold til godtgjøringens nivå. Ingen endringer foreslås.

Bystyresekretariatet i Trondheim, 14.03.2008

Kari Aarnes
sekretariatsleder

Øyvind Øyen